Patvirtinta :
LSAF Prezidiumo posėdyje 2026-07-29

DOKUMENTAS DĖL ATSAKOMYBĖS UŽ MANIPULIAVIMĄ SPORTO VARŽYBOMIS BEI BRUTALŲ SPORTININKŲ IR ŽIŪROVŲ ELGESĮ PER SPORTO VARŽYBAS

Valdymo organo narių atsakomybės ir funkcijos

LSAF Prezidentas:
- užtikrina federacijos veiklos atitiktį nacionaliniams ir tarptautiniams teisės aktams, skaidrumą ir nulinę toleranciją dopingo vartojimui, sporto varžybų manipuliavimui, diskriminacijai bei seksualiniam priekabiavimui.

- atsako už federacijos atstovavimą santykiuose su Nacionaline sporto agentūra, tarptautinėmis organizacijomis ir kitomis institucijomis.

LSAF Preziudiumo nariai (11asmenų) :
- tvirtina vidaus politikos dokumentus, prižiūri jų įgyvendinimą, vertina pažeidimų prevencijos ir nagrinėjimo procesų skaidrumą bei efektyvumą.

LSAF gen. sekretorius:
- Organizuoja patvirtintų dokumentų taikymą praktikoje, užtikrina informacijos sklaidą sportininkams, treneriams, teisėjams ir kitiems sporto bendruomenės nariams, administruoja pranešimų apie galimus pažeidimus priėmimą ir perdavimą atsakingoms institucijoms.

Veiksmai kovai su dopingo vartojimu ir sporto varžybų manipuliavimu:

LSAF preziudimas:
-taiko prevencines priemones, skirtas dopingo vartojimo ir sporto varžybų manipuliavimo prevencijai.
-skleidžia informaciją apie Pasaulinės antidopingo agentūros (WADA) draudžiamų medžiagų ir metodų sąrašą.
-palaiko dalykinius santykius su Lietuvos antidopingo agenturą.
-

LSAF gen. sekretorius:
-užtikrina privalomų antidopingo mokymų, organizavimą sportininkams, treneriams ir sporto specialistams.
-

LSAF Prezidentas:
- bendradarbiauja su Nacionaline antidopingo agentūra ir Nacionaline sporto agentūra.
- Gavus informaciją apie galimus pažeidimus, taiko aiškias pranešimų, tyrimo ir drausminių sankcijų procedūros pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus ir tarptautines sporto organizacijų taisykles.

Prevencija dėl manipuliavimo sporto varžybose ir atsakomybė:

1. Vidaus taisyklių ir draudimų nustatymas

- **Griežtas lažybų draudimas:** Sunkiaatlečiams, treneriams, teisėjams ir aptarnaujančiam personalui draudžiama statyti už bet kokius sunkiosios atletikos įvykius pasaulyje.
- **Informacijos konfidencialumas:** Draudžiama pašaliniams asmenims atskleisti vidinę informaciją apie sportininko traumas, fizinę formą, planuojamus pradinius svorius ar taktiką likus mažiau nei 24 val. iki varžybų.
- **Akreditacijos kontrolė:** Apriboti pašalinių asmenų patekimą į sportininkų apšilimo zoną ir užkulisius varžybų metu.

2. Tiksliniai švietimo ir mokymo renginiai

- **Seminarai ir sertifikavimas:** sportininkams ir treneriams privaloma kartą per metus išklausyti oficialius Lietuvos antidopingo agentūros ar Tarptautinės sunkiosios atletikos federacijos (IWF) nuotolinius mokymus;
- **Teisėjų instruktavimas:** specialūs instruktažai sunkiosios atletikos Nacionalinės kategorijos teisėjams dėl manipuliavimo sporto varžybose (akcentuoja manipuliacijų riziką individualiame sporte) ir nešališko bandymų fiksavimo (pvz: alkūnės paspaudimo / „press-out“ vertinimo ir kt.)

3. Pranešimo apie pažeidimus sistema

- **Konfidencialūs kanalai:** nuorodos į Lietuvos antidopingo agentūros pranešimų platformą įtraukimas į organizacijos svetainę.
- **Privalomas pranešimas:** sportininkas ar treneris, sulaukęs pasiūlymo daryti įtaką varžybų eigai (net jei jo atsisakė), privalo apie tai pranešti per 24 valandas LSAF, o LSAF Prezidiumas susipažines su pranešimu paskiria darbo grupę įvertintį įvykį.

4. Sankcijos ir atsakomybė

- **Finansinis ribojimas:** Pažeidusiems taisykles asmenims stabdomas valstybės ar klubo skiriamas finansavimas ir stipendijos.
- **Diskvalifikacija:** Šalinimas iš rinktinių, varžybų ir treniruočių stovyklų.
- **Teisinė atsakomybė:** Informacijos perdavimas teisėsaugos institucijoms pagal Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą.

Veiksmai kovai su seksualiniu priekabiavimu sporte

LSAF:

- vadovaujasi nulinės tolerancijos seksualiniam priekabiavimui sporte principu.
- Federacijoje taikoma saugios sporto aplinkos politika, apibrėžianti seksualinio priekabiavimo formas ir prevencijos priemones.

LSAF Prezidentas:

-Esant konkriačiam priekabiavimo atvejui paskiria atsakingą asmenį konfidencialiems pranešimams apie seksualinį priekabiavimą priimti ir naginėti.
- Užtikrina nukentėjusių asmenų apsauga nuo galimo spaudimo, persekiojimo ar neigiamų pasekmių.

LSAF gen. sekretorius:

- reguliariai vykdomi švietimo ir prevencijos mokymai sporto bendruomenės nariams.
- užtikrina, kad treniruočių ir varžybų metu sportininkai ir treneriai vadovautusi išskirtinai sportiniais principais, siekdami aukštų rezultatų laikytusi sportininko etikos normų.

Veiksmai kovai su diskriminacija sporte

LSAF:

-užtikrina lygias galimybes visiems sporto bendruomenės nariams ir draudžia bet kokią diskriminaciją dėl lyties, amžiaus, tautybės, religijos, negalios, seksualinės orientacijos ar kitų požymių.
-taikomo nediskriminavimo politika, numato aiškią skundų dėl diskriminacijos nagrinėjimo tvarką, prevencines priemones bei atsakomybę už pažeidimus.
- siekia kurti pagarbią, saugią ir įtraukią sporto aplinką.

Atsakomybė brutalų sportininkų ir žiūrovų elgesį per sporto varžybas:

Sportas – fizinės veiklos forma, reikalaujanti varžymosi maksimaliomis dvasinėmis ir fizinėmis pastangomis, visa tai darant laikantis pagarbos varžovui, garbingos kovos ir taikos principų. Tačiau pasitaiko atvejų, kai sportininkai naudoja fizinę jėgą vadovaudamiesi ne sportiniais principais ir tikslais, o kitais motyvais, – tiesiog išreiškia pyktį ar kompensuoja nesugebėjimą veikti pagal žaidimo taisykles. Sveikatos sutrikdymas, padarytas pažeidžiant sportines taisykles, yra nepageidaujamas rezultatas, ypač jei tai daroma tikslingai.

Kriminalinis smurtas - kai šiurkščiai pažeidžiant taisykles fizinė jėga tiesiogiai nukreipta į varžovo kūną, siekiant sutrikdyti sveikatą, neretai sukeliant sunkius padarinius.

Kriminalinis smurtas išeina už priimtinos fizinės jėgos pasireiškimo būdų, kai vienas iš sportininkų imasi itin agresyvios, neproporcingos ir šiurkščios jėgos naudojimo, kuri nėra priimtina kitiems sportininkams, kadangi šiurkščiai pažeidžia žaidimo taisykles bei sukelia sveikatos sutrikdymus. Todėl *atsiranda pagrindas taikyti teisės normas, numatančias atsakomybę už sveikatos sutrikdymus*. Tokia atsakomybės rūšimi galėtų būti baudžiamoji atsakomybė. Baudžiamojoje teisėje fizinio smurto samprata apima veiksmus, kuriais pažeidžiama kito žmogaus kūno neliečiamybė, daroma žala sveikata arba atimama gyvybė, taip pat ir veiksmus, kuriais siekiama tokią žalą padaryti. Todėl pateiktas teisinis fizinio smurto apibrėžimas taikomas išskirtinai tais atvejais, kai fizinė jėga naudojama šiurkščiai pažeidžiant sporto taisykles.

Lietuvos sunkiosios atletikos federacija, gerbdama egzistuojančią teisinę tvarką ir teismų nepriklausomumo principą, stengiasi užtikrinti, kad už smurto aktus ar kitokį nusikalstamą elgesį atsakingi žiūrovai ir sportininkai būtų identifikuoti ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn laikantis tinkamo teisinio proceso reikalavimų.

Lietuvos sunkiosios atletikos federacijos
Generalinis sekretorius **Modestas Šimkus**